

Mòlt (I): variació vocàlica i consonàntica

(ALDC, IX, F 19. *Blat molt*)

En aquest capítol ens ocupem de l'articulació o no de la *-[t]* final de *mòlt* i el grau d'obertura de la vocal, oberta o tancada, i deixem per a altres capítols la variació morfològica de *mòlt* (mapa 1535) i l'assimilació o no de la *-[t]* final a la *[m]*- següent (mapa 1581).

Mòlt prové del participi de MÖLĒRE, MÖLĬTUS, amb pèrdua de la vocal posttònica que genera el grup consonàntic *-lt*, *mò[lt]*, mantingut a bona part del domini, enfront de l'emudiment de la dental, *mò[l]*, a una altra part, fenomen parcialment paral·lel al tractament del grup *-NT* final (cf. PALDC, III, mapa 319).

Pel que fa a l'obertura de la vocal, a la *ö* del llat. cl. correspon una *o* oberta del llat. vg. i del cat. (*m[ɔ]lt*), que en parlars gironins, eivissencs i del Matarranya

s'ha tancat en *[o]* probablement a partir de formes arrizotòniques de *moldre*, com *molem*, *moldré*, *molía*, etc., pronunciades amb *[o]* en cat. occ. i *[u]* en cat. or., però que, en passar a les persones rizotòniques, refan una *o* tancada (com *donar* → *d[o]na*, *comprar* → *c[o]mpra*, etc.); en canvi, en ross. ha passat a *[ɔ]* d'acord amb el canvi sistemàtic del pas de *[ɔ] > [o]* d'aquest dialecte.

És normativa en l'àmbit general la pronúncia de *o* oberta, i tant la pronúncia amb la dental –predominant en els parlars valencians i baleàrics– com l'emudiment –fenomen característic de la resta dels parlars catalans (PEOLC Fonètica, pàg. 13 i 15).

